

DELAVEC

GLASILO GLAVNEGA RADNIČKEGA SAVEZA JUGOSLAVIJE.

Izhaja 1. in 15. dne v mesecu.

Stane posamezna številka Din 2.—, mesečno Din 4.—, celoletno Din 48.— Za članstvo izvod po 1.10 Din.

Oglasi po ceniku.

Dopisi morajo biti frankirani in podpisani ter opremljeni z štampiljko dotične organizacije.

Rokopisi se ne vračajo. Reklamacije so poštne proste.

Velikan se probuja!

Delavstvo je bilo kakor speč velikan. Zato je bila mogoča reakcija in vsestranski napad na njegove pravice.

Na nedeljskih protestnih shodih pa smo videli, da so z udarci velikana zbudili. To je kratko poročilo iz nedeljskih protestnih shodov iz cele Slovenije in iz cele države. Iz brzojavnih poročil, ki jih na drugem mestu priobčujemo, boste sami razvideli, da se speči orjak res dviguje in v tem vidimo poročilo lepše bodočnosti. Meščanski listi molče o naši protestni akciji, ali pa o njej lažljivo poročajo. Tem slabše zanje!

Ali bodo nedeljski protesti kaj pomagali? To vprašanje čitamo na vseh obrazih! Kaj naj na to odgovorimo? Prečitajte si javno pismo na poslance iz Slovenije, ki ga priobčujemo na drugem mestu, — pa boste videli, kdo danes o usodi naših protestov odločuje. In razumeli boste, da prevzemamo težko garancijo, da se bodo naši protesti res uvaževali. Vključ temu smo trdno uverjeni, da bodo imeli koncem koncev vendarle uspeh! Zakaj, naši protesti so nevarni. Oni so izraz žive volje orjaka, ki se probuja iz brezbriznosti in uvideva, kam ga je privedla brezbriznost. Naši protesti so grenka resnica, v kateri ni laži. Resnice pa ne bo tajil nihče nekaznovan, nihče ne bo preziral nekaznovan naših interesov. Mi spregledujemo — in gospodje, ki imate moč in vedrite in oblačite, vaša stvar je, ali hočete s tem računati. Čim manj boste z našimi protesti računali, tem trdnje se oklenemo svojih organizacij. Zakaj, one so ostale edine do konca z nami, — ker so del našega bivanja in nas ne morejo varati, kakor nas vara vse drugo.

To je kazen, ki jo pripravljamo za tiste, ki prezirajo naše proteste, obenem pa garancija končne zmage.

Brzojavna poročila iz naših protestnih shodih.

Beograd. Brzojavna poročila, ki prihajajo iz protestnih shodov, nam kažejo, da so shodi enodušno in dobro obiskani. Natančnejše poročilo sledi. — G. R. S. J. Beograd.

Zagreb. Protestni shodi so bili prepovedani. Poročilo sledi. — Oblastni odbor G. R. S. J. Zagreb.

Ljubljana. Protestni shod se je vršil v veliki dvorani Mestnega doma, ki je bila napolnjena do zadnjega kotička. Poročali so sodruzi: Uratnik, Makuc in Marc. Žorga. Predložena resolucija je bila soglasno sprejeta, istotako brzojavka na G. R. S. J. v Beogradu.

Jesenice. Protestni shod se je vršil za celo jeseniško okolico pred Delavskim domom na Savi in je bil nad vse dobro obiskani. Resolucijo in brzojavko so zborovalci soglasno sprejeli. Na shodu sta poročala sodruga Štukelj in Tokan.

Trbovlje. Protestni shod trboveljskih rudarjev, ki se je vršil pred Rudarskim domom, je pokazal, da vlada med rudarji navdušenost in volja za borbo za odpravo krivic, ki jih buržuazija nalaga delavskemu razredu. Na shodu so poročali sodruzi Jurij Jeran, Franc Svetek in Wergel. Predloženo resolucijo in brzojavko je shod soglasno sprejel.

Celje. Nad vse pričakovanje dobro obiskani protestni shod se je vršil v prostorih »Celjskega doma«, na katerem je poročal sodrug Kopač. Resolucija je bila soglasno sprejeta.

Zagorje. Delavstvo Zagorja je po zaslišanju referentov-sodrugov Ivan Krušiča, Jaka Žorge in M. Čobala soglasno sprejelo predloženo resolucijo. Shod se je vršil pred rudarsko restavracijo.

Tržič. Nedeljski protestni shod, ki se je vršil v Delavskem domu, je pokazal, da je mrtvilo, ki je vladalo zadnje čase med delavstvom v Tržiču, začelo popuščati in se je delavstvo zopet zbralo v svojih razrednih organizacijah. Na shodu sta poročala sodruga Čelešnik iz Ljubljane in Mulej iz Jesenic. Predložena resolucija je bila soglasno sprejeta.

Litija. Protestni shod, na katerem sta poročala ss. Leskošek in Jaka Žorga, je bil dobro obiskani. Predložena resolucija je bila z navdušenjem sprejeta.

Hrastnik. Na protestnem shodu polnoštevilno zbrani rudarji, steklarji in kemični delavci so predloženo resolucijo soglasno sprejeli. Referirali so ss. Jaka Klenovšek, France Svetek in J. Jeran.

Štore. Delavstvo, zbrano na protestnem shodu, je soglasno sprejelo predloženo resolucijo. Shod je bil dobro obiskani; poročal je sodrug Pitamic iz Celja.

Kranj. V restavraciji »Pri Kroni« na protestnem shodu zbrano delavstvo iz Kranja in okolice je enodušno sprejelo predloženo resolucijo. Shod je bil dobro obiskani. Poročal je sodr. Golouh iz Ljubljane.

Šoštanj. Na protestnem shodu, kateremu je predsedoval s. Zajc, je prisostvovalo okoli 400 ljudi, med njimi tudi precej kmetijskega delavstva iz okolice.

Oploznica. Na protestnem zboru proti davkom na delavske plače, ki ga je sklical S. S. J., se je zbralo okoli 100 poslušalcev, ki so ogorčeno protestirali proti v nebo vpijoči krivici. Kako silen je odpor proti tem razmeram, kaže velika udeležba na tem shodu. Resolucija je bila soglasno sprejeta.

Muta. Na protestnem shodu je poročal s. Čeh iz Maribora, ki je žel velika odobravanja. Obisk shoda je bil zelo velik, resolucija soglasno sprejeta.

Velenje. Že štiri leta ni bil noben shod v našem kraju tako dobro obiskani, kakor protestni shod preteklo nedeljo. Poročala sta s. Franjo Koren iz Celja in s. F. Valenček iz Velenja, ki sta pozivljala navzoče rudarje k enotnemu nastopanju v enotnih organizacijah.

Prevalje. Na protestnem shodu proti krivičnim davkom na delavske plače se je zbralo veliko število delavstvo, ki je z odobravanjem sledilo referatu s. Arha. Resolucija je bila soglasno sprejeta in odposlana na pristojno mesto.

Črna pri Prevaljah. Proletariat Črne se je zbral v izredno velikem številu na protestnem shodu, da protestira proti krivicam, ki se mu gode in proti najnovejšemu obdavčenju delavskih plač. Na sijajno obiskani shodu je poročal s. Fr. Dolinar. Protestna resolucija in brzojavka je bila soglasno sprejeta in odposlana na pristojna mesta.

Ptuj. Protestno zborovanje se je vršilo v nabito polni dvorani »Pri Belem Križu«. Poročal je sodrug Segula. Zborovalci so vzeli referat soglasno na znanje kakor tudi resolucijo in brzojavko za G. R. S. J. v Beogradu. Delavstvo je trdno odločeno vztrajati v borbi za te pravice.

Holmec. Ob veliki udeležbi se je vršil tudi pri nas protestni shod proti davkom na delavske plače. Poročal je s. Arh iz Zagorja.

Guštanj. Protestni shod se je vršil v restavraciji »Pri pošti«, na katerem je poročal s. Petejan iz Maribora. Shod je bil povoljno obiskani. Resolucija je bila z navdušenjem sprejeta.

Žreče pri Konjicah. Delavstvo iz Žreč je na svojem zborovanju, ki se je vršilo v Radani vasi, po zaslišanju referata s. Golmajerja soglasno sprejelo predloženo resolucijo.

Vrhnika. Na protestnem shodu, ki se je vršil v gostilni pri »Jurci«, se je zbralo veliko število delavcev iz Vrhnike in okolice. Na shodu sta poročala ss. Jakom in Verbič iz Ljubljane. Resolucija je bila z navdušenjem sprejeta.

Javno pismo

članov delavskih strokovnih organizacij iz Slovenije na poslance, ki so jih delavci izvolili.

V Sloveniji je nad 40.000 delavskih volilcev. Ti volilci so šli pri zadnjih volitvah po večini vsi na volišče. Zato je moralo biti izvoljenih z njihovimi glasovi najmanj pet poslancev.

En del teh poslancev je v klubu Samostojne demokratske stranke, drugi v klubu Radičeve stranke, največji del pa v klubu Slovenske ljudske stranke.

V imenu razredne solidarnosti.

Večina izmed teh poslancev sicer taji delavsko ime in zatrjuje, da zastopa solidarno interese vseh stanov. Ker pa mi delavci ničesar drugega nečemo, kakor enako pravico do življenja, kakor jo imajo vsi drugi stanovi, bi mogli zahtevati v imenu resnične razredne solidarnosti, da nas podprejo učinkovito vsi poslanci, ki govore o tej solidarnosti. Saj bi bilo govorjenje o tej programatični podlagi drzko varanje, ako bi pomenila intereso solidarnost isto, kakor izmirjenje med pravico in krivico in dopuščanje krivice.

Žal, da nas dosedanje delovanje z delavskimi glasovi izvoljenih in vseh drugih poslancev, ki zagovarjajo interesno solidarnost vseh stanov, ni moglo prepričati, da so delali res za enake pravice vseh stanov, za edino mogočo in pravo solidarnost med razredi, za katero se morajo vsaj od delavcev izvoljeni poslanci odločno, iskreno in brez laži boriti.

V imenu prave razredne solidarnosti, ki predpostavlja borbo za enakopravnost zatiranih, izreka mo o stro goj nad dosedanjim delom narodne skupščine. Vsaj od tistih poslancev pa, ki so bili izvoljeni z delavskimi glasovi, zahtevamo odločne obrambe težko ogroženih delavskih interesov.

Za gospodarsko obnovo.

Vojna je porušila celo v starih državah predvojni gospodarski red, tako da sta prišla življenje in obstoj širokih ljudskih slojev v nevarnost. V novonastalih državah pa je gospodarska zmeda še hujša. Drugod smatrajo problem gospodarske obnove za

RESOLUCIJA, sprejeta na nedeljskih zborovanjih združenih strokovnih organizacij in SSJ.

Delavstvo zbrano na protestnih shodih dne 14. junija, ugotavlja po zaslišanju poročil:

1. V takozvani Vidovdanski ustavi, sprejeti pred štirimi leti v konstituentni, govori celo poglavje o socialno ekonomski zaščiti delavskega razreda. Sprejet je bil tudi zakon o zaščiti delavcev in več tozadevnih odredb. S tem naj bi bil delavski razred vsaj nekoliko zaščiten in naj bi imel pravico do boja za boljše in svobodnejše življenje. Ali ti zakoni, pisani na papirju, niso niti malo ovirali vladajoče buržoazije, da ob prvi ugodni priliki potepta vse te zakone in uvede proti delavstvu režim socialne in politične reakcije. Pod izgovorom, da gre za materialne, socialne in kulturne interese celokupnega naroda, se delavski razred vedno bolj politično in socialno zatira. Pod izgovorom, da gre za ohranitev obstoječe države pred »boljševiško nevarnostjo«, se ne dovoljuje svobodnega delovanja niti političnim niti strokovnim organizacijam, ki imajo namen ščititi interese delavstva.

2. Novi stanovanjski zakon, gaženje in sabotiranje odredb zakona o zaščiti delavcev, nameravana odprava starostnega in bolezenskega zavarovanja, nikaka zaščita in podpora brezposelnih, protizakonito uvajanje 10—12-urnega dela v obrti kot v industriji, nepriznanje delavskih obratnih zaupnikov, zavlačevanje volitev v O. U. Z. D. in Delavsko zbornico, vse to so protizakonite in skrajno reakcijske mere, ki ustvarjajo za delavstvo vedno neznosnejše in obupnejše stanje. Ta nasilja postavljajo delavski razred izven zakona, ker se mu nalaga vedno težje dolžnosti in bremena, a se mu istočasno jemlje zadnje pravice, ki jih uživa delavstvo v vseh modernih obstoječih državah.

3. Višek cinizma kapitalistične reakcije proti delavstvu Jugoslavije pa je po proračunskih dvanajstih za april, maj, junij določeno obdavčenje vseh delavskih plač brez ozira na eksistenčni minimum. To začasno odredbo se pa namerava ustaliti z novim proračunskim zakonom za l. 1925-1926. Dočim predpisuje K § 116 Vidovdanske ustave: »Davek se plačuje po davčni zmoglosti in progresivno«, hoče vlada obdavčiti vse sedanje naravnost gladovne delavske plače. Uvesti davek na plače, pri katerih prejemajo kvalificirani in nekvalificirani delavci 20—67 Din dnevno pod življenjskim minimumom, pomeni delavcu iztrgati zadnjo skorjico kruha izpred ust in vreči vse delavstvo v še večjo obubožanje. Davek na fizično delo in indirektni davki v znesku okroglih deset milijard dinarjev predstavljajo skrajno reakcijske, protizakonite in antisocialne poizkusi, da se zvali vse težko breme vojnih posledic in krize kapitalističnega gospodarstva na ramena materialno najsišbejše razreda v državi. Uveljavljanje tega bi imelo za posledico fizičen in moralen propad delovnega ljudstva. Nasprotno pa so neznatno obdavčene banke in posejajoči sloji sploh. Dočim se hoče naložiti vse davčno breme na delavca in kmeta, se hoče z novim proračunom istočasno zmanjšati že itak neznatne kredite za zaščito delavcev in kmetijstva. Taka protiljudska finančna politika vladajoče buržoazije mora težko obstoječo gospodarsko krizo do skrajnosti poglobiti.

4. Delavstvo proti vsemu najenergičnejše protestira in zahteva: a) odpravo splošnega davka na delo in uvedbo progresivnega davka. Letni dohodki izpod 30.000 Din morajo biti davka prosti; b) odpravo krivičnih indirektnih davkov in znižanje previsokih carin in taks; c) davčno izenačenje vseh pokrajin Jugoslavije; d) striktno izvajanje zakona o zaščiti delavcev; e) ohranitev 8-urnika in priznanje delavskih obratnih zaupnikov; f) popolno bolezensko in starostno zavarovanje vseh delavcev; g) zaščito stanovanjskih najemnikov in podnajemnikov; h) zidanje delavskih in uradnih stanovanj; i) zaščito brezposelnih; j) razpis volitev v delavske institucije.

glavni problem, kateremu posvečajo najboljše moči svojo pažnjo. Pri nas se za vprašanja gospodarske obnove malo brigajo, zlasti za njen glavni problem, za okrepitev in stalno večanje industrijske in poljedelske produkcije.

Vsled tega so posebno industrijski in obrtni delavci težko ogroženi. Dan za dnem omejujejo industrije svoje obratovanje in tisoči delavcev izgubljajo zaslužek in kruh. In kar je glavno: Vsi tisti, ki jih meče življenje vsako leto na novo na delovni trg, iščejo zastoj primerne eksistence, ker ni poskrbljeno, da bi raslo vzporedno z našim prebivalstvom tudi naše gospodarstvo. Živo življenje raste, kakor ogromno drevo in išče razmaha na vse strani. Tako življenje ne more ostati pokrito z ogromno stekleno posodo, ki se ne razširja. Naše narodno gospodarstvo pa je kakor taka mrtva ovira. V tem imata svoj glavni koren brezposelnost in stanovanjska kriza, kojih omiljenju so posvečene drugod najboljše sile in vsa avtoriteta državne moči, med tem ko obravnava ta vprašanja naša vlada in naša narodna skupščina z zločinsko lahkomišelnostjo.

Nad dve tretjini ogromnega, 12-milijardnega državnega proračuna, ki bi mogel nuditi znatna sredstva za gospodarsko obnovo, se troši v neproduktivne svrhe. Popolna brezbriznost za ta vprašanja gre tako daleč, da ne skrbimo niti za to, da bi mogli najti presežki našega prebivalstva v tujini kruha, če jim že ne moremo dati zaslužka v domovini.

Tako se veča stalno ogromna brezposelnost rezervna armada, ki ogroža tudi zaposleno delavstvo.

Pri tem položaju je dolžnost poslancev, ki so bili izvoljeni z delavskimi glasovi, da odločno zahtevajo, da se v državnem proračunu neproduktivni izdatki zmanjšujejo, izdatki za gospodarsko obnovo pa znatno povečajo in da imajo pogum povedati: da so tisti, ki grade vse na ostrino meča in na policijske

šikane, — pri tem pa zanemarjajo delo za gospodarsko obnovo, največji škodljivci, ne samo delovnega ljudstva, ampak tudi države.

Posledice gospodarske krize.

Delavstvo je upravičeno proti temu postopanju še prav posebno protestirati, ker se skušajo prevladati vse posledice te gospodarske krize na rame delavstva in gospodarsko šibkejših slojev. Naša narodna skupščina pa je vedno pripravljena take poskuse podpreti in to brez vsakega resnega ugovora. Ko je bil v razpravi nov stanovanjski zakon, so dejali hišni posestniki: Kaj zato, če je stanovanjskega prostora premalo! Mi hočemo vkljub temu rasti in se razširati; za to potreben prostor pa bomo dobili na ta način, da bomo vzeli drugim najemnikom, če to, kar danes imajo.

Naši poslanci pa so na to molčali in niso rekli: Dokler stanovanjskega prostora nismo razširili, se ne more nihče razširati, temveč morajo nositi vsi enako posledice gradbene stagnacije.

Te glavne besede ni nihče izpregovoril, celo opozicija ne, čeprav se je borila za mnogo manj bistvene stvari, kakor n. pr. zato, ali naj bo najvišje stanovanjsko sodišče v Ljubljani ali v Zagrebu. Tako smo dobili brez resnega odpora stanovanjski zakon, ki ne posveča problemu omiljenja stanovanjske krize nobene pažnje, zato pa prevajuje njene posledice v večji meri na rame najemnikov, kakor je bilo to dosedaj.

Za zaslužjenje delavstva.

V skrbi za kapitalistične profite začenja kapitalističen svet borbo za zaslužjenje in popolno gospodarsko izmzgavanje delavstva. V teh naklepih ga podpira ves vladni aparat, brez ozira na to, da vrši s tem tudi državi slabo uslugo, ker je kapital naših podjetij v veliki meri inozemski, med tem je delavstvo domače, tako da pomenja izropavanje delavstva tudi izropavanje narodnega premoženja.

V svrhu zaslužjenja delavstva je treba najprej ubiti v Vidovdanski ustavi izraženo in v delavskih zaščitnih zakonih potrjeno načelo, da je delavstvo tudi po obstoječih zakonih stranka, ki prodaja kot enakovreden faktor svojo delovno silo. Da se to omogoči, je bilo treba udariti najprej delavske zapupnike — glavno oporo delavske zaščitne zakonodaje. Naredbo da bi zasigurala vlada v precizni izvršilni naredbi, da se delavskega zaupnika radi izvrševanja njegove dolžnosti res ne bi moglo preganjati, takih naredb protizakonito ni izdala, izročajoč delavske zaupnike dobri in slabi volji podjetnikov.

V kolikor ni bil že to hud udarec za delavstvo tudi v ustavi zajamčeno pravico do organizacije, do brambe delavskih interesov v govoru in tisku, se ga je dopolnilo z zakonom o zaščiti države in z njegovim najbrezobzirnejšim izrabljanjem. Celo delovanje Delavskih zbornic se ovira, s tem da se ruši njih samouprava in da se zavlačuje njih normaliziranje, čeprav vzdržuje svoje zbornice delavstvo.

V brezbriznosti napram potrebam delavstva gre vlada tako daleč, da pusti pobirati prispevke za podpiranje brezposelnih, ovira pa, da bi se mogel izročati ta denar svojemu namenu.

Proti jasnemu določilu zakona si je upal minister za socialno politiko ukiniti starostno zavarovanje! — Proti takim protizakonitostim in krivicam bi morali nastopiti z največjo odločnostjo, ne samo delavski zastopniki, ampak tudi tisti, ki delavstva sicer ne poznajo, ki pa bi morali vedeti, da je zakonitost temelj državi!

Vsaj vi, od delavstva izvoljeni poslanci pa boste gotovo prav odločno povedali, da takega posto-

panja ne trpite; vsaj vi boste poklicali gospoda ministra za socialno politiko na odgovor in mu povedali, naj si poišče kako drugo službo, za katero ima več veselja, sposobnosti in poklica, kakor jo kaže za socialno politiko!

Kakor ubija vlada na eni strani vse obrambne in socialno-politične ustanove delavstva, tako ubija na drugi strani delavske združne ustanove, katerim krati ugodnosti, ki jih uživa kmečko združništvo. Delavec pri državni upravi ne najde opore, na drugi strani pa mora nositi glavna bremena za to upravo.

Težko je reči, ali se gazijo delavski interesi bolj brezobzirno in bolj cinčno s tem, da v proračunu ne predvideva izdatkov, ki so potrebni za rešitev gospodarskih in socialnih vprašanj, ali s tem, da se nalagajo vsa davčna bremena na delavske rame.

Davek na ročne delavce.

V tem oziru nas je navdal s posebnim ogorčenjem krivičen direkten davek, ki jemlje z dokladami vred do 4 odstot. vseh plač, malih in velikih.

Mi smo Vas opozorili na to, da krije ta država skoro devet desetih svojih izdatkov z indirektnimi davki, ki jih plačujejo pred vsem tisti, ki kupujejo vse na trgu in v trgovini — torej v prvi vrsti delavci. Mi smo Vas opozorili, da pride od direktnih davkov na glavo delavcev, ki nimajo zemlje in tovarn, več kakor na glavo onih slojev, ki posedujejo hiše, zemljo, tovarne in denarni kapital.

Nobenega razloga ni bilo za krivico, ki se nam je s tem davkom prizadejala, niti finančnega ne. — Ena milijarda gre v Sloveniji na leto za plače, eno milijardo je v Sloveniji prihrankov v denarnih vodih, ki ne nosijo 3 in 4 odstotke, kakor pred vojno, temveč 8, 10, 15, 20 in več odstotkov. Če bi bili naložili 2-odstotni davek na vložene kapitale, pa bi bil finančni minister dobil, kar zahteva.

Naši delavski poslanci! Mi smo Vaše postopanje v tej zadevi dobro zasledovali! Oni, ki pripadate Samostojni demokratični stranki, ste dvignili res samo na pol roko, ko ste za to krivico glasovali. Tudi o krivici ste govorili, vendar ste glasovali in krivico delali.

Oni, ki pripadate Radičevi stranki, ste molčali in kovali udanostne izjave.

Oni, ki pripadate Slovenski ljudski stranki, ste se izrekli proti vsem davkom, pozabili pa ste povedati, da niso vsi davki enako krivični in da je naravnost krivica, da se od marsikaterih dohodkov ne plačuje nobenega davka.

Mi smo čitali, da ste protestirali proti davku o taksah. Protestirali ste proti previsokim postavkam pri prodajanju zemljišč, čisto ste pa pozabili na tisto postavko, ki pravi, da moramo plačevati delavci pol odstotka davka od vsakega zaslužka, ki ga prejemo in to vkljub davku na ročne delavce.

Tako ste zagrešili na celi črti vsaj velik tuj greh nad delavstvom: Vi ste k grehu molčali. V več ko enem slučaju pa ste nas direktno izdali in gledali bolj na interese kapitala, nego na interese delavcev, svojih volilcev. Zato Vam pišemo ob dvanajsti uri to javno pismo.

Nove krivice nad nami se pripravljajo: V načrtu obrtnega reda nam hočejo oropati osemurni delovnik in koalicijsko svobodo!

V načrtu rudarskega zakona se pripravlja pravo zaslužjenje rudarjev! Načrt rudarskega zavarovanja mora priti pred skupščino!

Industrija pripravlja generalni naskok na vso delavsko zakonodajo. Mi bomo pazno zasledovali, kako vršite svoje dolžnosti, kakor smo zasledovali

Vaše slabo delo dosedaj. Od skrajnega zapada do skrajnega vzhoda naše države vstaja med delavstvom vihar. Ta vihar je zadnji opomin. Ta vihar je težka obtožba Vašega dosedanega dela in nedela.

Nekaj izmed nas je oddalo svoje glasove tudi socialistični in neodvisni delavski stranki. Ne ena ne druga stranka ni dobila mandata. Vkljub temu pozivljamo tudi socialistične delavske stranke, da se bore za delavske pravice, obenem pa se jim zahvaljujemo za pozornost, ki so jo posvetile dosedaj delavskim interesom, četudi morajo vršiti težko borbo le v javnosti, ne morejo pa je vršiti v parlamentu. Zlasti pa pozivljamo vse marksistične skupine, da najdejo preko vseh ovir pot do paralelne in vzajemne politične borbe za koristi delavskega razreda!

Iz naših organizacij.

JUBILEJ.

Podružnica Osrednjega društva lesnih delavcev in sorodnih strok v Ljubljani proslavi 2. avgusta t. l. svoj 30-letni obstoj, združen z razvitjem društvenega prapora.

Ljubljanska podružnica lesnih delavcev se na to svojo slavnost prav pridno pripravlja in kakor vse izgleda, bo prav impozantna. — Natančni spored te proslave bomo priobčili drugič. Za danes opozarjamo vse naše organizacije, da 2. avg. t. l. ne prireajo nobene druge prireditve, temveč da se pripravijo na udeležbo za to proslavo.

Organizacija lesnih delavcev v Ljubljani je ena najstarejših strokovnih organizacij v Sloveniji in je dolžnost vseh bratskih organizacij, ne samo onih v Ljubljani, temveč tudi onih izven Ljubljane, da se te proslave v častnem številu s svojimi prapori udeležijo.

Strokov. komisija za Slovenijo (Pokr. odb. GRSJ.) v Ljubljani.

Zadružno gibanje.

Zadružni dan 5. julija.

Krajevni odbor Konzumnega društva za Slovenijo, podr. Prevalje, proslavi zadružni dan 5. julija na sledeči način:

Dopolodne: 1. Ob 9. uri zadružni shod pred Zadružnim domom na Prevaljah. — 2. Slavnostna otvoritev zadružne razstave v Zadružnem domu.

Popoldne: Zadružno predavanje v rudniški restavraciji na Lešah.

Vse zadruge, katere so bile pismeno naprosene za sodelovanje, ponovno prosimo, da nam najkasneje do 30. t. m. odgovore, ali bodo poslane zaprosene podatke in sicer naj pošljejo najkasneje do 3. julija t. l.

Vse one zadruge pa, ki niso dobile pismenega vabila, naj nam oprostijo in jih tem potom vabimo, naj tudi one pošljejo svoje proizvode, članske statistike, izvlečke iz poslovnih knjig in sploh vse, kar bi utegnilo zanimati naše zadrugarje.

Razstava bo sicer skromna, a vendar korak naprej za naše še mlado zadružništvo. Ta razstava bo čisto gotovo trpela na velikem pomanjkanju podatkov, a upamo, da ne bo zadnja in da bo prihodnja mnogo boljša.

Razstavni odbor.

DELAVCI zahtevajte povsod čevlje domače tovarne z znamko „PEKO“
PETER KOZINA, LJUBLJANA—TRŽIČ

Delavci, delavke, pozor! Priporočamo vsem najboljši nakup vsakovrstnih koles, šivalnih strojev iz najboljšega materiala pri tvrdki Ivan Jax v Ljubljani. O tem obvestite tudi svoje znance in prijatelje. Ne zamudite dane Vam prilike!

Listnica uredništva.

Prihodnja številka izide 1. julija t. l. in to kot redna na štirih straneh. Ta številka bo namenjena rudarjem, na kar že danes opozarjamo vse rudarske organizacije s pozivom, da si naročijo nekaj več izvodov.

V imenu GRSJ.: Izdajatelj: Franc Svetek. — Odgovorni urednik: Alojzij Čeh. — Tisk Ljudske tiskarne, Maribor.

Ivan Jax in sin

Ljubljana, Gosposvetska c. 2.

Najboljši šivalni in pletilni stroji

iz tovarne v Lincu. — Ustanovljena leta 1867.

Vezenje poučuje brezplačno!

Pisalne stroje „Adler“ in „Urania“.

Kolesa iz prvih tovarn „Dürrkopp“, „Styria“, „Waffenrad“ in „Steyer“. Posamezni deli koles in šivalnih strojev. 10 letna garancija.

Daje kolesa in stroje tudi na obroke!

ZAHVALA.

Za izraze iskrenega sočutja ob izgubi mojega moža

JOŽEF-a GREGOR

se zahvaljujem vsem steklarjem in ostalim sodrugom v Hrastniku, zlasti vsem onim darovalcem, ki so nabrali ob tej priliki v mojo pomoč znesek Din 636.— in pa pevskeму zboru „Svoboda“ Hrastnik II. za lepe žalostinke na zadnji poti mojega moža. — Še enkrat vsem iskrena hvala! — Hrastnik, dne 27. maja 1925.
Karolina Gregor, vdova.

Štampilje

iz kavčuka in kovine, etikete, vsakovrstne graverske izdelke priporoča industrijskim podjetnikom in obrtnikom
Anton Černe Ljubljana

Dvojnoslada ržena-ŽIKA-ječmenova

je najboljša in zato najcenejša.

Kupijo

se instrumenti za kompletan tamburaški zbor. Ponudbe z navedbo cen je poslati na naslov: Podružnica Osrednjega društva usnarjev v Ljubljani, Šelenburgova ulica 6/II.

Kar ne veš vprašaj

Universalni informativni biro

„A R G U S“

Knez Mihajlova ul. 35, Tel. 6-25

BEOGRAD

(Pasaž Akademije Nauka)

Sodrug!

Zahtevajte po vseh brivnicah, kavarnah, gostilnah „Delavca“! „Delavec“ naj ne manjka v nobenem javnem lokalu! —

I. MARIBORSKA DELAVSKA PEKARNA R. Z. Z. O. Z.

Ustan. 1898 MARIBOR, TRŽAŠKA C. 36—38 Telefon 324

MODERNO IN HIGIENSKO UREJENA PEKARNA

Priporočamo vsem organiziranim delavcem in delavkam naše okusno pecivo v polni teži. Ozirajte se pri zahtevanju peciva iz Delavske pekarnе pri vseh prodajalcih peciva na zavarovalno znamko D. P.

IC = olinska = ikorija je res jako dobra!

Samo 250 Din

stane zelo trpežen gumi-jevečni plašč

Isti boljše vrste 290 Din, najboljši 460 Din. Blago za obleke in perilo po zelo nizkih cenah razpošilja

„PRVA GORENJSKA RAZPOŠILJALNA“

IVAN SAVNIK

KRANJ šte. 5000.

Zahtevajte vzorce in cenik!

JUHAR